

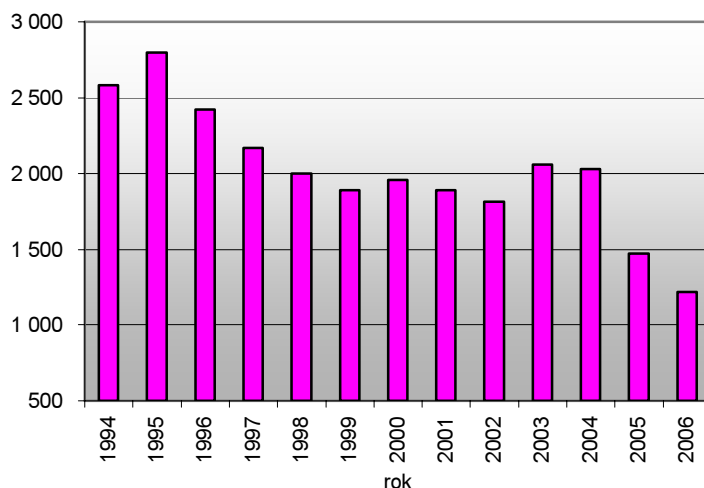
4. Pády

(kódy W00-W19)

Ačkoliv pád jako příčina smrti je uváděna ve všech předválečných revizích, není v nich náplň položky shodná, což se projevuje ve značných rozdílech mezi roky platnosti jednotlivých revizí. Dosavadní maximální počet zemřelých po pádech byl v roce 1986 a to 3 333 osob.

Graf 4.1. Zemřelí po pádech

V úhrnu za sledované období jsou pády ze srovnávaných skupin vnějších příčin nejčastější příčinou úmrtí. Za posledních třináct roků zemřelo na následky pádu přes 26 tis. osob. Z celkového počtu zemřelých vnější příčinou tvořila tato skupina v jednotlivých letech čtvrtinu až třetinu. Počet úmrtí má však výrazný sestupný trend. Velký byl pokles zejména v posledních dvou letech – v roce 2005 o 558 případů, v roce 2006 o dalších 256 případů. V uvedených letech již tato skupina nebyla v počtu zemřelých nejpočetnější, převýšily ji sebevraždy.

Pády jsou jedinou z početněji zastoupených skupin, ve které mají mezi zemřelými početní převahu ženy. Rozdíl mezi pohlavími se však ve sledovaném období, a zejména v posledním roce, výrazně snížil.

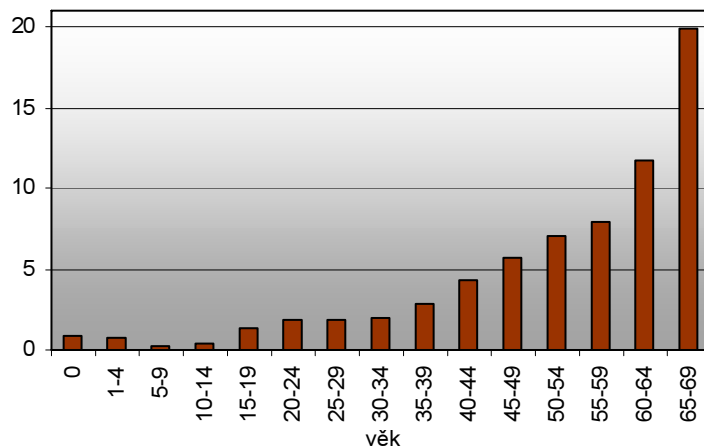
Tab. 4.1. Zemřelí po pádech

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Celkem	2 581	2 796	2 423	2 168	1 999	1 892	1 957	1 892	1 817	2 060	2 032	1 474	1 218
v tom: muži	834	969	865	779	776	739	819	757	789	889	819	644	595
ženy	1 747	1 827	1 558	1 389	1 223	1 153	1 138	1 135	1 028	1 171	1 213	830	623
Podíl mužů (v %)	32,3	34,7	35,7	35,9	38,8	39,1	41,8	40,0	43,4	43,2	40,3	43,7	48,9
Pády nezjištěného úmyslu	10	7	7	10	7	15	13	14	15	25	26	51	27

**Graf 4.2. Zemřelí po pádech podle věku
na 100 tis. obyvatel ve věku 0 až 69 roků
průměrné roční údaje za roky 1994 – 2006**

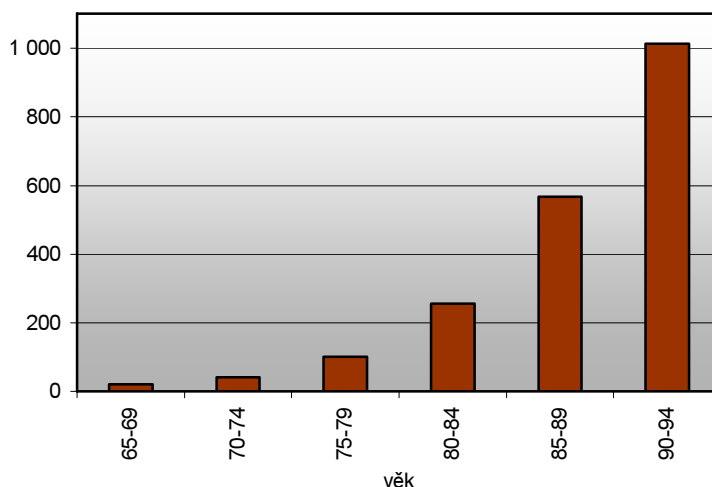
Převaha žen je dána hlavně jejich větším počtem mezi staršími osobami, neboť úmrtí po pádu se v hlavní míře týkají osob vyššího věku. Z celkového počtu zemřelých na tuto příčinu tvoří osoby starší 70 roků 80 %.

V relativním vyjádření je úmrtnost způsobená pády většinou u mužů větší než u žen (ve věku 20-50 roků 5 až 7násobně).

**Graf 4.3. Zemřelí po pádech podle věku
na 100 tis. obyvatel ve věku 65 až 94 roků
průměrné roční údaje za roky 1994 – 2006**

Mezi osobami staršími 75 roků je však již výsledek srovnání pohlaví opačného charakteru – u žen je počet zemřelých na 1 000 osob mírně vyšší než u mužů. O velké závislosti úmrtnosti po pádech na věku svědčí i srovnání počtu osob připadajících na 1 úmrtí – zatímco ve věku 5-9 roků připadá 1 úmrtí na 400 tis. osob, ve věku 80-84 roků je to již jen na 400 osob a nad 90 roků cca na 100 osob. Rozhodující pro výrazné snížení počtu úmrtí po pádech byl jejich úbytek ve věkových skupinách, ve kterých je počet těchto úmrtí největší, to je od 75 roků.

Skupina příčin úmrtí označená „pády“ má 20 položek. Podrobnější vyhodnocení struktury podle bližší charakteristiky pádu znemožňuje velmi vysoký počet úmrtí s příčinou označenou jako „neurčený pád“. Ve většině roků je jich okolo 1 tisíce, což je zpravidla více jak polovina všech úmrtí, v posledních dvou letech dokonce přes 60 %. Z těch úmrtí, která mají příčinu přesněji specifikovanou, je největší zastoupení úmrtí po pádu na rovině následkem uklouznutí, zakopnutí nebo klopýtnutí – v úhrnu za 13 sledovaných roků je to téměř 11 tis. úmrtí. Dále následují úmrtí po pádu na schodech a po pádech s budov či konstrukcí (v obou případech cca po 700 úmrtích). Dá se však předpokládat, že řada úmrtí z uvedených příčin bude i v nespecifikované položce neurčený pád – kód W19.

Úvaha, že úmrtí jako následek pádu budou výrazně soustředěny do zimních měsíců, se potvrzuje jen částečně. Tyto měsíce nadprůměrné sice jsou (prosinec o 4 %, leden o 16 % a únor o 10 %), převaha však příliš velká není. Nejmenší byl počet úmrtí po pádech v dubnu a listopadu (6 % event. 5 % pod průměrem). Uvedené konstatování vyplývá ze situace v rozložení úmrtí u starších osob. Zcela odlišné je například za osoby do 60 roků – v zimních měsících je počet dokonce podprůměrný, maximální je v srpnu (24 % nad průměr) a v září (10 % nad průměr). V jednotlivých letech byly největší koncentrace úmrtí (okolo 30 % nad měsíční průměr) v prosinci 1995, v lednu 2003 a 2005.